

Aan
De minister van Financiën, Economische Zaken
en Primaire Sector

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
29 mei 2026
Ons kenmerk
Cft 202600050
Pagina
1/8

Uw kenmerk

Bijlagen
2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2026

Geachte heer Wever,

Op 15 mei 2026 ontving het College Aruba financieel toezicht (CAft) de uitvoeringsrapportage (UR) van Aruba over het eerste kwartaal van 2026. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het CAft op de eerste UR.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

Het beeld in de eerste UR van 2026 is positief. Het voorlopige financieringsoverschot van de collectieve sector bedraagt AWG 118 miljoen, ofwel 1,5 procent van het bruto binnenlands product (bbp). Hiermee voldoet Aruba vooralsnog aan de financieringssaldonorm van 1 procent van het bbp. Ook de personeelslastennorm wordt behaald en de schuldquote van het land daalt naar 61 procent van het bbp.

Tegelijkertijd zijn er aandachtspunten. Het investeringsfonds, dat conform de verwachting van Aruba uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 opgericht had moeten zijn, is nog niet operationeel. Daarnaast is de collectieve sector nog niet definitief vastgesteld, waardoor een integraal beeld van de schuldquote ontbreekt. Ook vormen geopolitieke onzekerheden een risico voor de toeristische inkomsten en kunnen deze doorwerken op de belastingbaten en financieringslasten. Mede in dat licht is het van belang dat Aruba de lasten structureel beheerst en de financiële positie verder versterkt, zodat voldoende buffers beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te vangen.

Vervolg

Het CAft verzoekt u onderstaande punten zo spoedig mogelijk op te volgen:

1. Verschaf duidelijkheid over de vaststelling van de collectieve sector en de wijze waarop de overschotten bij de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV), de Sociale Verzekeringsbank (SVb) worden aangewend voor schuldafbouw.
2. Stel het investeringsfonds zo spoedig mogelijk formeel in en stel een meerjarige investeringsagenda vast die aansluit bij de beleidsprioriteiten en de uitvoeringscapaciteit van het land.
3. Maak de financiële risico's van de overheidsdeelnemingen en de mogelijke impact daarvan op de overheidsfinanciën verder inzichtelijk.
4. Geef aan hoe en wanneer de wettelijk voorgeschreven inkomstenstoets voor de reparatietoeslag wordt ingevoerd.

Toelichting

Financieringssaldo

De eerste UR van 2026 toont een voorlopig financieringsoverschot van AWG 118 miljoen voor de collectieve sector, ofwel 1,5 procent van het bbp. Hiermee ligt Aruba ruim boven de financieringssaldonorm van 1 procent. Dit resultaat is bovendien in lijn met de eerste begrotingswijziging 2026 (OBW), waarin voor het einde van het jaar een overschot van AWG 208 miljoen wordt geraamd. De baten ontwikkelen zich gunstig en laten een stijging zien ten opzichte van dezelfde periode in 2025. Dit hangt met name samen met hogere baten uit de indirecte belastingen en de toeristenheffing. Op korte termijn ontwikkelt de begrotingspositie zich daarmee gunstig. Op middellange termijn blijven echter structurele uitdagingen bestaan ten aanzien van economische diversificatie, vergrijzing, institutionele versterking en de beheersing van structurele lasten.

Lasten

De lasten ontwikkelen zich in lijn met de OBW. Een aandachtspunt betreft de overdrachten. De reparatietoeslag is per 1 januari 2026 opnieuw verhoogd, terwijl de wettelijk voorgeschreven inkomstenstoets nog niet wordt toegepast. Het CAft heeft in eerdere adviezen gewezen op het belang van invoering van deze toets.² Het uitblijven hiervan vergroot de budgettaire impact en doet afbreuk aan de doelmatigheid van de maatregel. Deze lastenstijging beperkt de begrotingsruimte en zal als gevolg van de vergrijzing verder toenemen. De huidige lastenontwikkeling is beheersbaar. Voor de lange termijn is het wenselijk om structurele hervormingen in kaart te brengen om de lasten van vergrijzing op te kunnen vangen.

Hoewel de baten zich in het eerste kwartaal van 2026 gunstig ontwikkelen en de lasten in lijn met de OBW blijven, vormen ook geopolitieke onzekerheden een risico. Dit onderstreept het belang van lastenbeheersing en het opbouwen van financiële buffers. In dat kader benadrukt het CAft het belang van het invoeren van de inkomstenstoets voor de reparatietoeslag.

Personeelslasten

De personeelslasten bedragen per 31 maart 2026 AWG 122 miljoen, nagenoeg gelijk aan het niveau in het eerste kwartaal van 2025. Dit komt neer op circa 2 procent van het bbp. Voor heel 2026 worden de personeelslasten geraamd op 9 procent van het bbp, waarmee Aruba voldoet aan het plafond van 10 procent dat vanaf 2027 van kracht wordt. De komende jaren is het van belang dat het land zich blijft inspannen om de personeelslasten te beheersen. Aruba geeft in de UR aan dat het voornemens is een commissie in te stellen die voorstellen zal doen voor mechanismen waarmee structurele naleving van de personeelslastennorm kan worden gewaarborgd. Het CAft wacht de uitkomsten hiervan af.

Schuldquote

De schuld van Aruba bedraagt eind maart 2026 AWG 4.925 miljoen, een daling van AWG 154 miljoen ten opzichte van eind 2025. De schuldquote bedraagt 61 procent van het bbp en ligt daarmee op koers om eerder dan in 2040 de schuldnorm van 50 procent te bereiken. Dit betreft echter uitsluitend de schuldquote van het land. De collectieve sector is nog niet definitief vastgesteld, waardoor een integraal beeld van de schuldpositie ontbreekt. Om te kunnen toetsen of Aruba aan de norm voldoet, is het van belang een volledig beeld te hebben van de schuldpositie van de collectieve sector.

De LAft schrijft voor dat het volledige overschot van de collectieve sector wordt aangewend voor schuldafbouw. De afspraken hierover zijn nog niet formeel vastgelegd.

Investerings

Aruba heeft de investeringen voor 2026 verlaagd naar AWG 7 miljoen. In het eerste kwartaal van 2026 is AWG 4 miljoen gerealiseerd, wat hoger is dan in dezelfde periode in voorgaande jaren. Het merendeel van de investeringsmiddelen is overgeheveld naar het investeringsfonds. Dit fonds diende uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 operationeel te zijn, maar is nog niet ingesteld.³ Zolang dit uitblijft kunnen de gereserveerde middelen niet worden ingezet en dreigen investeringsvoornemens niet tot uitvoering te komen. Het CAft acht het van belang dat het fonds gepaard gaat met een meerjarige investeringsagenda om een integrale afweging tussen projecten mogelijk te maken. Het CAft benadrukt daarbij dat publieke investeringen niet uitsluitend kwantitatief, maar ook kwalitatief moeten bijdragen aan productiviteitsgroei, economische weerbaarheid en structurele versterking van het verdienvermogen.

Overheidsdeelnemingen

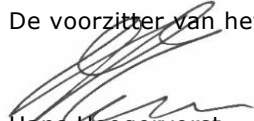
In de eerste UR is een goede eerste stap gezet door de opname van informatie over de overheidsdeelnemingen, waaronder de stand van de jaarrekeningen. Het CAft waardeert deze ontwikkeling. Het CAft moedigt Aruba aan om hier in een volgende stap verdere verdieping aan te geven door de financiële risico's van de overheidsdeelnemingen en de mogelijke impact daarvan op de overheidsfinanciën inzichtelijk te maken.

Kenmerk
Cft 202600050
Blad
4/8

Het CAft constateert daarnaast dat verdere versterking van governance, transparantie en risicobeheer binnen overheidsdeelnemingen essentieel blijft ter beperking van potentiële begrotingsrisico's.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

Hans Hoogervorst

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De voorzitter van de Staten van Aruba
De directeur van de Directie Financiën

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven voor de eerste kwartalen van de jaren 2024-2026. Daarnaast wordt de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026 (OBW) voor heel 2026 weergegeven.

Tabel 1: Overzicht realisatie gewone dienst (in miljoenen AWG)⁴

	1e UR 2024	1e UR 2025	1e UR 2026	1e OBW 2026	% ten opzichte van de 1 ^e OBW 2026
Baten	411	415	439	1.950	23%
Directe belastingen	134	122	115	656	18%
Indirecte belastingen	201	249	231	903	26%
Overige baten	77	43	93	392	24%
Lasten	349	370	390	1.834	21%
Personeelslasten	111	122	122	516	24%
Goederen en diensten	46	45	47	234	20%
Rente	57	55	47	289	16%
Subsidie	54	61	63	266	24%
Overdrachten	38	43	72	340	21%
Bijdragen & afschrijvingen	42	44	39	189	21%
Exploitatieresultaat	63	45	50	116	43%
Kapitaaldienst	7	5	0	-35	1%
Kapitaalontvangsten	12	10	8	31	25%
Kapitaaluitgaven	5	5	8	66	12%
Financieringssaldo land	70	50	49	81	61%

Bron: eerste uitvoeringsrapportages 2024-2026 en de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026 van Aruba.

Baten

Aruba realiseert in het eerste kwartaal van 2026 AWG 439 miljoen aan baten, een stijging van AWG 25 miljoen (circa 6 procent) ten opzichte van het eerste kwartaal van 2025. Hiermee is 23 procent van de jaarlijkse raming gerealiseerd, in lijn met de OBW.

Belastingbaten

De directe belastingen dalen met AWG 7 miljoen, door lagere baten uit de dividendbelasting en overdrachtsbelasting, deels gecompenseerd door een hogere winstbelasting. De indirecte belastingen laten een daling zien van AWG 18 miljoen. Deze daling wordt volledig verklaard door de overheveling van de toeristenheffing naar de overige middelen.

Gecorrigeerd voor deze herindeling stijgen de indirecte belastingen met AWG 10 miljoen ten opzichte van het eerste kwartaal van 2025, met name door hogere baten uit de Belasting op Bedrijfsomzetten (BBO)/ Belasting additionele voorzieningen PPS-projecten (BAVP) en invoerrechten.

Overige baten

De overige baten stijgen in het eerste kwartaal van 2026 met AWG 50 miljoen ten opzichte van dezelfde periode in 2025. De belangrijkste verklaring hiervoor is de verschuiving van de toeristenheffing die vanaf 2026 wordt verantwoord onder de niet-belastingopbrengsten. Daarnaast is sprake van hogere overige ontvangsten en deviezenprovisie (AWG 11 miljoen).

Lasten

In het eerste kwartaal van 2026 bedragen de totale lasten AWG 390 miljoen, een stijging van AWG 20 miljoen (circa 6 procent) ten opzichte van dezelfde periode in 2025. Hiermee is 21 procent van de jaarlijkse raming gerealiseerd, in lijn met de OBW. De stijging wordt met name verklaard door hogere overdrachten.

De overdrachten bedragen AWG 72 miljoen, een stijging van AWG 30 miljoen ten opzichte van het eerste kwartaal van 2025. Deze toename hangt samen met de verhoging van de reparatietoeslag per 1 januari 2026. Met een realisatie van 21 procent van het begrote bedrag liggen de overdrachten in lijn met de OBW. De overige lasten, waaronder rentelasten, personeelslasten, goederen en diensten en subsidies, ontwikkelen zich in lijn met de OBW en laten geen opvallende afwijkingen zien.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst toont in het eerste kwartaal van 2026 een negatief resultaat van AWG 0,2 miljoen. De baten bedragen AWG 8 miljoen en bestaan voornamelijk uit vrijgekomen afschrijvingen en aflossingen op studieleningen. De lasten bedragen AWG 8 miljoen en omvatten investeringen, vermogensoverdrachten en lokale kredietverlening. Aruba begroot voor 2026 AWG 7 miljoen aan investeringen, waarvan in het eerste kwartaal AWG 4 miljoen is gerealiseerd. Het merendeel van de investeringsmiddelen is overgeheveld naar het investeringsfonds. Zolang dit fonds uitblijft, kunnen de gereserveerde middelen niet worden ingezet en dreigen investeringsvoornemens niet tot uitvoering te komen.

Financieel beheer

Aruba boekt voortgang op het gebied van financieel beheer. De jaarrekening 2019 is ingediend bij de Staten en de jaarrekeningen 2020 tot en met 2024 zijn ingediend bij de Algemene Rekenkamer Aruba. Nieuw in 2026 is de opname van een overzicht van overheidsdeelnemingen. Het CAft waardeert deze goede eerste stap in het versterken van de transparantie en informatievoorziening. Een aandachtspunt betreft de volledigheid van de financiële verantwoording. Voor diverse deelnemingen ontbreken recentere jaarrekeningen. Dat bemoeilijkt een volledige beoordeling van de financiële risico's. Het is van belang dat Aruba de naleving van de financiële rapportageplicht door verbonden partijen verder versterkt.

Collectieve sector en overheidsentiteiten

In tabel 2 is het begrote resultaat voor 2026 van de gehele collectieve sector van Aruba weergegeven, afgezet tegen de realisatie in de eerste kwartalen van 2024–2026.

Tabel 2: Overzicht resultaat collectieve sector (in miljoenen AWG)⁵

	1e UR 2024	1e UR 2025	1e UR 2026	1e OBW 2026
Financieringssaldo land (A)	70	50	49	81
Exploitatie	63	45	50	116
Kapitaaldienst	7	5	0	-35
Resultaat entiteiten (B)	62	72	69	127
AZV	13	19	11	72
SVb	32	24	26	62
ATA	18	29	29	12
Serlimar	0	0	1	0
SEPb	0	0	3	-1
UA	0	-1	2	0
Correcties	0	1	-3	-18
Collectieve sector (A + B)	132	122	118	208
Tekort/overschot (% bbp)	1,8%	1,7%	1,5%	2,6%
bbp	7.284	7.339	8.087	8.087

Bron: eerste uitvoeringsrapportages 2024-2026 en de eerste ontwerpbegrotingswijziging 2026 van Aruba.

Het positieve resultaat van de collectieve sector in het eerste kwartaal van 2026 wordt veroorzaakt door overschotten bij de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV), de Sociale Verzekeringsbank (SVb) en de Aruba Tourism Authority (ATA). De AZV behaalde in het eerste kwartaal van 2026 een overschot van AWG 11 miljoen en verwacht eind 2026 een positief resultaat van AWG 72 miljoen. De SVb behaalde een overschot van AWG 26 miljoen en verwacht eind 2026 een resultaat van AWG 62 miljoen. De ATA behaalde een overschot van AWG 29 miljoen en verwacht eind 2026 een resultaat van AWG 12 miljoen. Dit is hoger dan hetgeen is begroot.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Op basis van artikel 17 lid 1 van de LAft reageert het CAft op de eerste UR. Het toetsingskader voor de beoordeling van de UR wordt gevormd door de LAft.

² Cft, kenmerk 202600007, Advies bij de vastgestelde begroting 2026, d.d. 21 januari 2026. Cft, kenmerk 202500064, Advies bij de ontwerpbegroting 2026, d.d. 25 juni 2025.

³ Cft, kenmerk 202600007, Advies bij de vastgestelde begroting 2026, d.d. 21 januari 2026.

⁴ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁵ In deze tabel is sprake van afronding op hele AWG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.